

Når vi ikke nåede det, vi kalder måltallet, skyldes det bl.a. søgningen, og det spørgsmål skal jeg vende tilbage til mod slutningen.

Uden for ministeriets område har der i år været fokuseret en del på sygeplejerskeuddannelsen. I 1994 blev der indgået en aftale mellem regeringen, Amtrådsforeningen, Dansk Sygeplejeråd og andre om kapaciteten på sygeplejerskeuddannelsen. Den aftale har amterne levet op til, endda godt og vel. Her i 1996 blev der afsat kapacitet til omkring 2.800 nye studerende, men også her er der problemer med søgningen.

Etableringen af det frie optag, som var flerårsaftalens mål, og som denne regering muliggjorde tidligere end forudsat ved omfordeling af pladser i retning af søgningen samt ved udbygningen af de dimensionerede områder dér, hvor der også var gode beskæftigelsesmuligheder, alt det har givet synlige resultater. Vi har langt færre afviste, og antallet af afviste falder fra år til år. I 1996 havde vi 3,5 pct. færre afviste end i 1995.

Det siger sig selv, at mit mål er at opnå endnu færre afviste i de kommende år. Men det ville på den anden side være naivt at tro, at vi helt kan undgå at afvise ansøgere. Vi skal heller ikke være lige bekymrede over alle de afviste. En AIM-undersøgelse fra 1994 viste nemlig, at over 80 pct. af de, der enten fortsatte på den uddannelse, de allerede var i gang med, eller påbegyndte en anden uddannelse eller havde arbejdet, altså ikke stod uden engagement.

Ministeriet har i øvrigt rekvireret en ny lignende undersøgelse, som ganske vist ikke er færdig endnu.

For regeringen gælder der flere nøgleord end blot det at udbygge. De seneste års søgemønster viser, at det er nok så vigtigt at udnytte den eksisterende kapacitet. Vi har måttet konstatere en stadigt stigende geografisk skævhed i de unges søgemønster samt paradoksproblemet med både afviste og ledige pladser på samme uddannelse.

Hvis søgningen var geografisk bedre fordelt, ville der på landsplan kunne optages flere på deres ønskeuddannelse, og færre ville blive afvist. Den ujævne søgning betyder endvidere, at det er vanskeligt at opretholde det geografisk spredte udbud af uddannelser – noget, som jeg i hvert fald selv finder er vigtigt.

En måde at medvirke til en bredere geografisk søgning og stærkere faglige miljøer på kunne være større samtænkning og samplacering af erhvervsskolernes videregående uddannelser og de øvrige videregående uddannelser uden for de store universitetsbyer.

På en konference sidste år sagde en studerende i sit indlæg, erindrer jeg, at hun vidste, at mange ansøgere var bange for at søge uddannelse i små byer og dermed små studiemiljøer og sociale miljøer. Hvis vi nu gjorde miljøerne noget større ved at binde de mindre uddannelsesinstitutioner tættere sammen, kunne vi formentlig opnå både stærkere faglige miljøer, større søgning og dermed bedre udnyttelse af den eksisterende uddannelseskapacitet.

Også på en anden front har vi et søgningsproblem, hvis løsning kræver andre former for indsats, og det er den svigtende søgning til teknikeruddannelserne, ingeniøruddannelserne og enkelte naturvidenskabelige fag. Folketinget drøftede som bekendt dette problem i foråret, og jeg vil som aftalt komme med en redegørelse til Folketinget i det nye år om en stribe initiativer – fra folkeskolen og hele vejen igennem uddannelsessystemet. Jeg ved, at de berørte institutioner arbejder meget seriøst med løsninger såvel udadtil som indadtil.

Må jeg som afslutning sige til Enhedslisten, at uanset hvor enig jeg er i, at de unge skal have mulighed for en videregående uddannelse, så skal bukserne også kunne holde. Kvaliteten skal fastholdes, og de studerende skal kunne gennemføre de påbegyndte studier. Vi må og skal have mindre frafald, og uddannelsesinstitutionerne skal være rimelig sikre på, at de studerende, de optager, er kvalificerede til det studium og den studieordning, som institutionen tilbyder.

Vi har så mange uddannelsestilbud inden for et meget bredt spektrum, så der burde være relevante tilbud til de allerfleste alt efter evner og interesser.

Så vil jeg minde om, at den indsats, som vi igennem en årrække har øvet for denne forbedring på området, jo bygger på en aftale med et flertal af Folketingets partier – noget, som jeg har betragtet som et godt udgangspunkt for den indsats, som er øvet både her og i regeringen.

Forhandling

Bruno Jerup (EL):

Jeg vil starte med at takke ministeren for svaret og også for de initiativer, som trods alt er i gang fra ministerens og regeringens side.

Jeg vil tage udgangspunkt i det spørgsmål, der handler om adgangsbegrænsningen, som jo i år og næste år har 20-års-fødselsdag i den